

Ålands Folkhögskola

UNDERVISNINGSPLAN 2024–2025

Skolåret började den 28 augusti 2024 och avslutas den 28 maj 2025. Vinterkursen omfattar 170 arbetsdagar.

ALLMÄNT OM SKOLANS VERKSAMHET

Ålands Folkhögskola har en särställning bland landskapets skolor genom den frihet skolan har att själv utforma sin verksamhet. Skolan är examens- och betygsfri. I stället för betyg får de studerande ett intyg över studiernas innehåll och omfattning. Verksamheten vid skolan syftar särskilt till att göra det möjligt för de studerande att påverka sin livssituation. I undervisningen beaktar vi gruppens och individens behov för att uppnå de olika linjernas målsättningar. Skolans linjer består i år av en studieförberedande linje och en specialiserad linje samt en grundskoleutbildning för andra än läropliktiga. Den senare har en egen arbetsplan, som inte ingår här. Vi arbetar mycket med att utveckla samarbetsförmågan och förmågan att kommunicera. I våra undervisningsgrupper har de studerande möjlighet att utveckla sina kompetenser och hitta nya intresseområden.

Kortare kurser och föredrag kan ordnas inom ramen för budgeterade medel.

De studerande på skolans linjer har i medeltal mellan 30–36 lärarledda lektioner per vecka. Skolan arbetar normalt med femdagarsveckor. Under en skoldag kan man ha sex undervisningspass som går enligt följande block:

UP 1 kl. 08.50-09.50 = 60 min = 1,33 lektioner

UP 2 kl. 10.00-11.00 = 60 min = 1,33 lektion

UP 3 kl. 11.30-12.40 = 70 min = 1,55 lektion

UP 4 kl. 12.50-14.00 = 70 min = 1,55 lektion

UP 5 kl. 14.15-15.15 = 60 min = 1,33 lektioner

UP 6 kl. 15.15-16.00 = 45 min = 1 lektion

Totalt: 8 lektioner

BEDÖMNING

Folkhögskolan utfärdar inga betyg utan ger intyg över godkända kurser. För att få ett intyg måste minst 970 lektioner bestå av godkända kurser. För godkänd kurs krävs aktiv närvaro och utförda kursuppgifter.

Studerande har närvaroplikt (minst 85 %/kurs). Frånvaro som överstiger 15 % kan kompletteras men överstiger frånvaron mer än 25 % blir kursen underkänd.

NYALINJEN

Linjen är studieförberedande (1 år) och riktar sig till studerande som är mellan 15-20 år och som genomgått grundskolan. Undervisningen syftar till att utveckla de studerandes färdigheter i kommunikation, social kompetens, informationssökande, samarbete och ansvarstagande. En viktig målsättning är också att ge kunskap och inspiration inför framtida yrkesval och studier.

Antagen den 19 september 2024 av Ålands folkhögskolas direktion.

Undervisningen består av obligatoriska och valbara kurser. De studerande erbjuds även möjlighet att höja vissa grundskolevitsord.

Nedan följer en redogörelse för linjens ämnesinnehåll och omfattning.

OBLIGATORISKA KURSER

Det här blocket är obligatoriskt för alla. Intentionen är att arbeta ämnesintegrerat för att skapa sammanhang som ger möjlighet till en större förståelse för samband mellan ämnen. Undervisningen är också verklighetsanknuten så långt som möjligt.

Ålandsprojektet (AA-H, GL, MJ), 70 lektioner

Projektet syftar till att ge de studerande en djupare förståelse för sitt närsamhälle. Detta görs genom studier av historiska och samtida delar av det åländska samhället. Målet är att väcka intresse för och ge kunskaper i lokal historia, samhälle och natur. Arbetsmetoderna innefattar bland annat studiebesök, friluftaktiviteter, praktiska aktiviteter och teoretisk undervisning.

Hållbarhet (AA-H, GL, MJ), 70 lektioner

Projektets mål är att skapa förståelse och intresse för hållbar utveckling med särskilt fokus på social och miljömässig hållbarhet. De studerande lär sig både vad hållbarhet innebär och får handfasta verktyg och tips för hur man kan leva mer hållbart. Arbetsmetoderna innefattar bland annat studiebesök, friluftaktiviteter, praktiska aktiviteter och teoretisk undervisning.

Jag flyttar hemifrån (AA-H, GL, MJ), 70 lektioner

Ett projekt som integrerar svenska, samhällskunskap, matematik, engelska, estetiska och sociala ämnen. Under projektets gång ska de studerande bland annat lära sig praktisk privatekonomi och hur man söker arbete. Projektet fokuserar också på hälsa och vad som ingår i detta begrepp. Målet med projektet är att ge de studerande verktyg för att klara av vuxenlivet.

Höja vitsord (AA-H, GL, AM, NN), 60 lektioner i vardera ämne

De studerande har möjlighet att försöka höja sina slutvitsord i följande ämnen: svenska, engelska, samhällskunskap, historia och matematik. Kursen i varje ämne följer grundskolans läroplan för ämnet. Läroplanerna med centrala mål och bedömningskriterier finns här:

<https://www.laroplan.ax/amnesdelen>. Grund för bedömning i kursen utgörs av aktiv närvaro, inlämnade uppgifter, muntliga och skriftliga redovisningar, förhör och prov beroende på ämne.

Idrott & hälsa (MJ), 4 grupper, vardera 44 lektioner

Kursen ger möjlighet till rörelse, lek och att mäta sig med kamraterna i idrotter av varierande slag enligt de studerandes intresse. Målet är att skapa rörelseglädje för ett gott och hållbart liv.

Media (PB), 4 grupper, vardera 30 lektioner

Kursen inleds med introduktion till skolans datormiljö och de digitala verktyg som skolan tillhandahåller. Office 365 och dess molnmiljö blir fokus för den inledande delen av kursen, med ingående instruktion i hur man får det bästa från verktyg som Teams, Word, Excel och PowerPoint. I den senare del av kursen ser vi närmare på Adobe Creative Cloud, med verktyg som Photoshop och Illustrator samt andra möjligheter till kreativt skapande med datorn som verktyg.

Textil (SK), 4 grupper, vardera 30 lektioner

De studerande kommer att träna grunderna i stickning. De kommer också att sy ett mindre alster och därmed repetera symaskinerna.

Trä (RL), 4 grupper, vardera 30 lektioner

De studerande får lära sig arbeta i trä och förstå träets egenskaper. Bearbetning med handverktyg/maskiner för att bygga enklare projekt.

Metall (TSK), 4 grupper, vardera 30 lektioner

De studerande får grundläggande kunskaper inom metall. De studerande jobbar med metallplåt, -tråd, provar på järnsmide, löd- och skärtekniker. De studerande får arbeta med uppgifter givna av läraren samt med egna projekt.

Konst (ML), 4 grupper, vardera 30 lektioner

Det här är en grundkurs i konstämnen. De studerande tecknar och målar olika motiv samt använder och prövar på olika tekniker och material. Tecknar gör de med färgpennor och tusch och målar med bland annat akvarell, täckfärg, pastell och akryl. Vi experimenterar med blandtekniker och skapar i grafiska tekniker. Grunder inom färglära, bildkomposition och en inblick i konsthistoria ingår i kursen. De studerande får möjlighet att utveckla sitt personliga kreativa uttryck, bildseende och sin estetiska förmåga.

Keramik (PB), 4 grupper, vardera 30 lektioner

En grundkurs i keramik där vi använder oss av tekniker som tumning, ringling, drejning och platteteknik. De alster som skapas dekorerar, glaseras och bränns. De studerande får möjlighet att skapa användbara eller dekorativa föremål med eget konstnärligt uttryck.

Fotografering (AH), 4 grupper, vardera 30 lektioner

En kurs där man lär sig fotografera både i studio och utomhus. De studerande lär sig hur digitalsystemkameran fungerar och hur man gör alla inställningar manuellt, för att kunna ha full kontroll över bildskapandet.

Kursen består även av grundläggande digital bildbehandling i programmet Adobe Photoshop samt utskrifts- och utställningsteknik.

Studiehandledning (AA-H), 2 grupper, vardera 30 lektioner

På vårterminen gör vi studiebesök till skolor, en försöksansökan samt den riktiga ansökan i mars-april. Information ges om de olika utbildningarna på andra stadiet.

Stödsvenska (AA-H), 60 lektioner

Studerande som inte har svenska som modersmål erbjuds extra stöd i svenska. Vi följer en lärobok och går igenom grundläggande grammatik, läser och skriver enklare texter samt har hör- och läsförståelseuppgifter. Fokus ligger på att bygga ordförråd, kommunicera och uttrycka sig både muntligt och skriftligt enligt rådande läroplan.

Stödengelska (AA-H), 70 lektioner

Studerande erbjuds extra stöd i engelska. Vi följer högstadiets läroböcker men anpassade efter den studerandes behov och går igenom grammatik, läser och skriver enklare texter samt har hör- och läsförståelseuppgifter. Fokus ligger på att bygga ordförråd, kommunicera och uttrycka sig både muntligt och skriftligt enligt rådande läroplan.

Temadagar (MJ, RL), 21 lektioner

Temadagarna är ett sätt att ordna gemensamma dagar för hela skolan i syfte att främja gemenskap, kamratskap och samhörighet i skolan som helhet. Årstidsvisa aktiviteter ordnas företrädesvis utomhus eftersom naturen ger oöverträffade möjligheter till varierad samvaro på många olika nivåer. Dagarna inkluderar alltid gemensam måltid och någon typ av klassöverskridande arbetsmoment där studerande och anställda på skolan får tid att umgås över gränserna.

VALBARA KURSER

Valbara kurser vårterminen, 140-220 lektioner

Studeringe på NYAlinjen erbjuds ett antal valbara kurser inom många av skolans ämnesområden.

HANTVERKSLINJEN, GRUNDÅR/FÖRDJUPNINGSÅR

Hantverkslinjen är en specialiserad linje. Under grundåret får de studeringe möjlighet att bekanta sig med många olika tekniker, material och formspråk. De ges möjlighet att utveckla sin nyfikenhet, kreativitet och lust att lära. Det breda utbudet av tekniker ger de studeringe beredskap att se möjligheter och kunna kombinera material.

Efter avslutat grundår ges de studeringe möjlighet att ansöka till ett fördjupningsår. Då väljs fyra ämnen av sex möjliga. Ämnen som kan väljas är textil, vävning, keramik, trä, metall och konst.

GRUNDÅR

Textil (SK), 150 lektioner

Undervisningen ger grundläggande kunskaper inom olika textila tekniker, bland annat färgning, tygtryck, sömnd och olika sätt att bearbeta garn och fibrer genom till exempel tovning och stickning. Materialkunskap ingår också; egenskaper, användningsområden och om ursprung och hållbarhet. De studeringe ges möjlighet att arbeta vidare med egna alster i olika tekniker.

Vävning (SK), 150 lektioner

Undervisningen ger grundläggande kunskaper inom vävning. De studeringe lär sig hur man planerar en väv, lägger upp en väv i vävstol, hur man väver och färdigställer väven. I undervisningen ingår vävteori samt materiallära. Den som vill kan väva band i bandgrind eller med brickor. Det finns också möjlighet att prova på bildväv.

Keramik (PB), 150 lektioner

Undervisningen omfattar grundteknikerna i keramik: tumning, ringling, platteteknik och drejning. Raku-keramik ger de studeringe insyn i effekten av hög värme på keramiska material. Mer avancerade tekniker, till exempel papperslera, presenteras senare under kursen. De studeringe får tillfälle att utveckla sina personliga konstnärliga uttryck i keramik.

Förutom det praktiska arbetet i studion blir det också ett teoretiskt inslag i form av en lätt introduktion till glasyrer och deras sammansättning samt hur olika material påverkas av hög värme både ensam och i blandningar.

Under hela året förväntas de studeringe planera sina egna arbeten och presentera sina idéer visuellt innan de utför det praktiska arbetet i studion.

Möbelsnickeri (RL), 150 lektioner

De studeringe får börja med att tälja en krympask och att göra en svepask. Sedan kommer de att lära sig grunderna i möbelsnickeri samt gå igenom maskiner, träets egenskaper, grunderna i ritteknik, materiallära och grunderna i ytbehandling. Tillverkning av olika föremål med olika sammanfogningstekniker.

Konst (ML), 150 lektioner

Undervisningen ger grundläggande kunskaper i bildskapande genom olika övningsuppgifter i teckning, målning och grafiska tekniker. Kursen omfattar färg-, perspektiv- och kompositionslära samt arbete med stilisering, bild- och formspråk. Undervisningen ger kännedom om olika material och tekniker genom praktiska övningsuppgifter och konstprojekt. Konstkursen ger en inblick i ett urval kända konstnärer och konstverk ur konsthistorien och olika stilinriktningar inom konsten. De studeringe utvecklar sin kreativitet och förmåga att avbilda och uttrycka sig bildmässigt. Utställningsproduktion ingår i undervisningen samt studiebesök på konst- och hantverksutställningar.

Metall (TSK), 150 lektioner

Undervisningen ger grundläggande kunskaper inom metall. De studerande arbetar med olika tekniker såsom järn-, koppar- och silversmide, luffarslöjd och metallåterbruk. Övergripande tema är "från idé till färdig produkt".

Verkstadsarbete, 75 lekt

Studerande arbetar självständigt i skolans verkstäder och dokumenterar vad de jobbar med.

Art Park (NN), 50 lektioner

Ett projekt som erbjuder stor frihet i kreativitet och genomförande. Projektet blandar olika hantverks- och estetiska ämnen där den kreativa processen är i fokus. Projektet har ett övergripande tema som varierar från år till år.

FÖRDJUPNINGÅR

Textil (SK), 150 lektioner

Undervisningen ger fördjupade kunskaper inom olika textila tekniker. Fokus ligger på att utveckla sitt eget konstnärliga uttryck och sin teknik, att gå från idé till produkt. Arbeten med olika färgnings- och trycktekniker, såsom shibori, reservagetekniker, blocktryck och screentryck. Sömnad enligt mönster samt detaljsömnad. Fördjupad kunskap om olika material.

Vävning (SK), 150 lektioner

Undervisningen ger fördjupade kunskaper inom vävning; vävteori, bindningslära samt materiallära. Fokus ligger på att utveckla sin egen formgivning och att arbeta utifrån egna idéer. Man skapar egna vävalster, från början till slut, inklusive planering, val av material och tekniker.

Trä (RL), 150 lektioner

Undervisningen ger fördjupande kunskaper inom materialkännedom, ritteknik och planering, sammanfogningar, verktygslära och ytbehandling.

Keramik (PB), 150 lektioner

Undervisningen ger fördjupade kunskaper inom alla aspekter av keramik. De studerande ska genomföra egna projekt inom olika teman under året och, med lärarens handledning, få fördjupad kunskap inom de områden som intresserar mest.

Förutom det praktiska arbetet i studion blir det också ett teoretiskt inslag i form av en lätt introduktion till glasyrer och deras sammansättning samt hur olika material påverkas av hög värme både ensam och i blandningar.

Konst (ML), 150 lektioner

Undervisningen ger fördjupade kunskaper i bildskapande genom olika övningsuppgifter i teckning, målning och grafiska tekniker. De studerande fördjupar sina kunskaper om materialens egenskaper och möjligheter inom konstämnet. Undervisningen omfattar idéutveckling och formgivning genom olika uppgifter i bildbearbetning och förverkligande i olika tekniker och material.

Konstundervisningen betonar den individuella skapandeprocessen, visuell kommunikation, att utveckla och fördjupa det egna bild- och formspråket samt att hitta sitt personliga uttryckssätt. Utställningsproduktion ingår i undervisningen samt studiebesök på konst- och hantverksutställningar.

Metall (TSK), 150 lektioner

Undervisningen ger fördjupade kunskaper inom metallhantverket, både vad gäller materialkännedom, produktplanering, verktygslära, ytbehandling och olika tekniker.

Antagen den 19 september 2024 av Ålands folkhögskolas direktion.

Verkstadsarbete, 375 lektioner

De studerande arbetar självständigt i skolans verkstäder och dokumenterar vad de jobbar med.

Slutarbete (TSK), 50 lektioner

Efter två års studier är det dags att visa hur man vill presentera sig som hantverkare. Projektet består av en teoretisk och praktisk del och avslutas med en utställning.

GEMENSAMT FÖR GRUNDÅR OCH FÖRDJUPNINGSÅR

Kommunikation & dokumentation (AH), 45 lektioner

I kursen ingår att dokumentera arbetsprocesser och produkter i text och bild i en portfolio. Varje studerande på hantverkslinjen gör en egen personlig portfolio över sitt arbete, i både fysisk och digital form. Vi går igenom hur man bygger upp en berättande portfolio med bild, text och layout i form av en pärm, en bok eller en digital portfolio. De studerande fotograferar av sina alster i studio, inomhus och utomhus och skriver bildtexter och konstnärspresentationer.

IKT (PB), 15 lektioner

Kursen inleds med en introduktion till skolans datormiljö, samt hur man använder Microsoft Teams och Class Notebook som verktyg för samarbete och kommunikation. De studerande får undervisning i olika sätt att använda datorn för att underlätta arbetet som kreativ person och småföretagare.

Fotografering (AH), 30 lektioner

En kurs där deltagarna lär sig fotografera både i studio och utomhus. Deltagarna lär sig hur digitalsystemkameran fungerar och hur man gör alla inställningar manuellt, för att kunna ha full kontroll över bildskapandet. Grunderna i bildbehandling och komposition går igenom. I studion arbetar vi med porträtt- och produktfotografering. Stor vikt läggs vid tekniker för fotografering av de egna produkterna för marknadsföring och portfolios. Utskrifts- och presentationsteknik ingår också i kursen.

Ergonomi och hälsa (MJ), 15 lektioner

Kursen ger möjlighet till rörelse enligt de studerandes intresseområden samt grundläggande förståelse för hur arbetslivet kan påverka behovet av motion i det långa loppet.

Studieresor och studiebesök (TS-K), 16 lektioner

Under vårterminen är en resa planerad till Stockholm.

Pilflätning (MS), 24 lektioner

Studerande lär sig grunderna inom pilflätning.

LÄRARE OCH UNDERVISNING

Ämneslärare:

<i>Annette Aalto-Hardy</i> , Fil.mag. Undervisar i projekt, historia, stödsvenska, stödengelska, studiehandledning och valbara kurser.	870 tim
<i>Andrew Horner</i> , BA och fotograf. Undervisar i foto. Har nedsatt undervisningsskyldighet 50 % läsåret 2024-2025.	435 tim
<i>Marie Johansson</i> , Fil.mag. Undervisar i friskvård, hälsa och projekt. Skolans vikarierande prorektor underläsåret.	870 tim

Antagen den 19 september 2024 av Ålands folkhögskolas direktion.

<i>Gustaf Lindholm</i> , M.Ed. Undervisar i projekt, samhällskunskap, geografi, religion och valbara kurser.	870 tim
<i>Alexandra Mattsson</i> , M.Ed. Undervisar i språk.	870 tim
Timlärare i huvudsyssla:	
<i>Paul Bradley</i> , M.Ed. och keramiker. Undervisar i keramik och media.	16 tim/vecka
<i>Robert Lignell</i> , möbelsnickare. Undervisar i träslöjd.	16 tim/vecka
<i>Monique Lundberg</i> , Ped. mag. och konstnär. Undervisar i konstämnen.	16 tim/vecka
<i>Saara Karrenpalo</i> , formgivare (YH) inom UP i textilformgivning. Undervisar i textila ämnen.	16 tim/vecka
<i>Tanja Spormann-Karlsson</i> , hantverkare. Undervisar i metall och smide.	16 tim/vecka

Lärare för kortkurser:

Gästlärare/föreläsare engageras under läsåret i skilda ämnen.

De heltidsanställda lärarna kan utöver ovannämnda undervisning medverka i övrig undervisning, hålla helg- och kvällskurser, sommarkurser, m.m. Lärarna ska också i den utsträckning som deras arbetskyldighet förutsätter enligt överenskommen fördelning sköta andra uppgifter. Enligt gällande avtal skall en lärares undervisningsskyldighet vara minst 2/3 av den totala arbetskyldigheten om inte landskapsregeringen av särskilda skäl beslutar att sänka undervisningsskyldigheten till hälften av den totala arbetskyldigheten.

I den totala undervisningsskyldigheten ingår huvudsakligen undervisning samt annat arbete. En undervisningstimme är 45 minuter lång. I undervisningstimma ingår för- och efterarbete av undervisning samt deltagande i lärmöten.

LINJEANSVARIGA

NYAlinjen
Hantverk
Grundvux

Annette Aalto-Hardy och Gustaf Lindholm
Tanja Spormann-Karlsson
Alexandra Mattsson